

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Column: opnieuw akkoord

Bussemaker, M.

Citation

Bussemaker, M. (2021). Column: opnieuw akkoord. *Zorgvisie*, 51(4), 35.
doi:10.1007/s41187-021-1047-1

Version: Publisher's Version

License: [Licensed under Article 25fa Copyright Act/Law \(Amendment Taverne\)](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3562652>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

KRITISCH OP AKKOORDEN

DE RVS KOMT TOT DE CONCLUSIE DAT DE HOOFDLIJNEN-AKKOORDEN IN HUN HUIDIGE VORM HUN LANGSTE TIJD HEBBEN GEHAD. Die conclusie past in een bredere stroom van kritiek op besturen via omvangrijke akkoorden. Zo concludeert informateur Herman Tjeenk Willink in zijn eindverslag dat gedetailleerde regeerakkoorden ten koste gaan van het inhoudelijke politieke debat en daarmee de legitimiteit van beleid bij burgers.

TIJD VOOR EEN OMSLAG DUS. Niet alleen in hoe coalitiepartijen regeerakkoorden sluiten, maar ook in hoe maatschappelijke akkoorden, zoals die in de curatieve zorg, tot stand komen. In principe is dat een mooie manier om de verbinding tussen politiek en samenleving vorm te geven. Sinds 2012 is het echter haast een automatisme geworden. Dat automatisme is precies de reden waarom de RVS de hoofdlijnakkoorden onder de loep nam. Onze conclusie: de akkoorden zijn te veel een uitruil van belangen geworden. De minister let alleen nog maar op de kosten, de partijen letten vooral op hun eigen belangen. Daardoor zijn de hoofdlijnakkoorden in de loop van de tijd steeds complexer geworden. Met meer deelnemers en meer onderwerpen. Hoe de afspraken zich verhouden tot wetten, regels en de rol van toezichthouders is verwaterd. En alarmerender nog, er is nauwelijks voortgang geboekt op de inhoudelijke doelen.

IN ONS ADVIES 'OPNIEUW AKKOORD?' doen we aanbevelingen hoe het beter kan. Ik haal er hier één wezenlijk punt uit: de politieke en maatschappelijke legitimiteit van akkoorden verdient veel meer aandacht. Politieke en maatschappelijke organisaties kunnen daaraan werken door voorafgaand aan een akkoord samen vast te stellen wat de belangrijkste *inhoudelijke* opgaven in de zorg zijn. In plaats van mee te gaan in de nu beperkte focus van de rijksoverheid op kostenbeheersing. Ten tweede is voor de legitimiteit van akkoorden meer betrokkenheid van het parlement nodig. Het is zijn rol om kritisch te controleren: bewerkstelligen de akkoorden nog wel het juiste en de juiste dingen goed? Ten derde: bij het afsluiten van akkoorden moeten niet alleen koepels worden betrokken. Juist ook professionals en werknemers verdienen een stem in de gezamenlijke aanpak van inhoudelijke opgaven in de zorg.

TEN SLOTTE MOETEN ALLE BETROKKEN PARTIJEN tijdens de uitvoering van een akkoord scherp zijn op de voortgang en bepalen of bijsturing nodig is. Openbare monitoring is daarom een vereiste. Op die manier kunnen hoofdlijnakkoorden meer effect sorteren en bijdragen aan het broodnodige vertrouwen van burgers en professionals in het bestuur. Daarin tonen ze overeenkomsten met coalitieakkoorden, waar Tjeenk Willink in zijn eindverslag treffend over schreef.

